

29. marec 2019

**AKTUÁLNA EKONOMICKÁ
A SOCIÁLNA SITUÁCIA
V SLOVENSKEJ REPUBLIKE**

Vypracoval: Ing. Martina Hogenová, Odbor Parlamentný inštitút K NR SR

Schválil: JUDr. Milan Hodás, PhD., riaditeľ Odboru Parlamentný inštitút K NR SR

Materiál slúži výlučne pre poslancov a zamestnancov Národnej rady SR a Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne, alebo odborné poradenstvo v danej oblasti. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom Parlamentného inštitútu a autora.

Predkladaný materiál má za úlohu informovať poslancov o aktuálnej úrovni ukazovateľov ekonomického vývoja SR. Je založený na prvom publikovaní vybraných ukazovateľov sledovaných na Štatistickom úrade SR. Reaguje na prognózy ekonomického vývoja SR vypracované na Ministerstve financií SR, polročné prognózy Európskej komisie, štvrťročné správy o eurozóne a ďalšie relevantné analytické pramene, medzi ktorými sú na prvom mieste informácie o vývoji verejných financií zverejňované Ministerstvom financií SR a štatistické prehľady a analýzy Národnej banky Slovenska.

The aim of the submitted overview is to provide Members of Parliament with data on the current development of Slovak economy. It is based on the first release of selected indicators followed at the Statistical Office of the Slovak Republic. It responds to prognoses of development of Slovak economy prepared by the Ministry of Finance of the Slovak Republic, six-month prognoses issued by the European Commission, quarterly reports on the Euro area and other relevant analytical sources, most prominent of which being primarily information on development of public finance released by the Ministry of Finance of the Slovak Republic and statistical overviews and analyses by the National Bank of Slovakia.

VII. volebné obdobie

Obsah

1. Základné ukazovatele vývoja ekonomiky SR	5
2. Hrubý domáci produkt	6
2.1. Hrubý domáci produkt v 4. štvrtroku 2018	6
3. Vývoj cien (inflácia)	8
3.1. Vývoj jadrovej a čistej inflácie vo februári 2019	8
3.2. Harmonizované indexy spotrebiteľských cien vo februári 2019	8
3.3. Vývoj spotrebiteľských cien vo februári 2019	9
4. Zamestnanosť	13
4.1. Zamestnanosť v 4. štvrtroku 2018	13
5. Nezamestnanosť	14
5.1. Nezamestnanosť v 4. štvrtroku 2018	14
5.2. Evidovaná nezamestnanosť vo februári 2019	16
6. Vývoj zahraničného obchodu v januári 2019	19
7. Saldo štátneho rozpočtu	21
7.1. Stav na účtoch štátneho rozpočtu	21
8. Priemyselná produkcia v januári 2019	27
9. Stavebná produkcia v januári 2019	28
10. Tržby za vlastné výkony a tovar vo vnútornom obchode v januári 2019	29
10.1. Vývoj hospodárstva SR v januári 2019	30
11. Zamestnanosť a priemerná mesačná mzda vo vybraných odvetviach v januári 2019	34
11.1. Zamestnanosť	34
11.2. Priemerná mesačná mzda	34
12. Hrubý zahraničný dlh Slovenskej republiky v 2. štvrtroku 2018	37
13. Ďalšie ekonomické informácie	39
14. Použité zdroje	39

1. Základné ukazovatele vývoja ekonomiky SR

Hrubý domáci produkt	4.štvrťrok 2019/ 4. štvrťrok 2018
V stálych cenách	 3,6 %
V bežných cenách	 5,3 %
Harmonizovaný index spotrebiteľských cien /medzimesačný/	február 2019 100,2 %
Miera evidovanej nezamestnanosti	február 2019 5,16 %
Celkový vývoz tovaru Celkový dovoz tovaru	január 2019 6 753,1 mil. EUR 6 578,1 mil. EUR
Stavebná produkcia /medziročný rast/	január 2019/január 2018 0,8 %
Maloobchodný obrat	január 2019/január 2018 4,5 %
Saldo štátneho rozpočtu	k 28.2.2019 - 605 914 tis. EUR k 28.2.2018 - 341 716 tis. EUR
Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca hospodárstva SR	4. štvrťrok 2018 1 101 € 4. štvrťrok 2018/4. štvrťrok 2017 3,5%
Hrubý zahraničný dlh	3. štvrťrok 2018 102, 912 mld. USD

2. Hrubý domáci produkt

2.1. Hrubý domáci produkt v 4. štvrtroku 2018

Vo 4. štvrtroku 2018 sa vývoj slovenskej ekonomiky udržal v pozitívnych číslach. Medziročný rast hrubého domáceho produktu (HDP) dosiahol v **stálych cenách 3,6 %**, čo bolo o 0,1 p. b. menej oproti 4. štvrtroku 2017. V medzikvartálnom porovnaní (4. štvrtrok oproti 3. štvrtroku) sa objem HDP po sezónnom očistení zvýšil reálne o 0,8 %. Celkový objem HDP **v bežných cenách bol 23 324,7 mil. eur** a medziročne vzrástol o **5,3 %**.

Vývoj hrubého domáceho produktu
(medziročná zmena, stále ceny 2010)

Hrubý domáci produkt
(bežné ceny)

Ekonomický rast bol vo 4. štvrtroku 2018 podporený hlavne domácim dopytom, ktorý vzrástol o 5,8 %. Výraznejší rast 13,9 % dosiahla tvorba hrubého kapitálu, z toho tvorba hrubého fixného kapitálu vzrástla o 9 %. V štruktúre domáceho dopytu sa zvýšili všetky výdavkové položky konečnej spotreby, celkovo v úhrne o 3,6 %. Najviac vzrástli výdavky na konečnú spotrebu verejnej správy o 3,8 %, konečná spotreba domácností dosiahla rast 3,4 %. Mierne zvýšenie zaznamenala aj konečná spotreba neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam o 1,9 %. Rástol aj zahraničný dopyt, v porovnaní so 4. štvrtrokom 2017 bol vyšší o 4,7 %. Dovoz výrobkov a služieb sa zvýšil o 3,7 p. b. na 7,8 %.

Z vytvoreného hrubého domáceho produktu vo 4. štvrtroku tvorila pridaná hodnota 20 794,8 mil. eur a medziročne sa zvýšila o 3,5 %. Pridaná hodnota rástla vo väčšine odvetví. V informačných a komunikačných činnostiach o 6,8 %, priemysle o 4,9 %, veľkoobchode a maloobchode, oprave

Medziročný rast hrubého domáceho produktu (HDP) dosiahol v stálych cenách 3,6 %, čo bolo o 0,1 p. b. menej oproti 4. štvrtroku 2017. V medzikvartálnom porovnaní (4. štvrtrok oproti 3. štvrtroku) sa objem HDP po sezónnom očistení zvýšil reálne o 0,8 %. Celkový objem HDP v bežných cenách bol 23 324,7 mil. eur a medziročne vzrástol o 5,3 %.

motorových vozidiel a motocyklov; doprave a skladovaní; ubytovaní a stravovaní o 4,7 %, pôdohospodárstve o 4,2 %, stavebníctve o 4 %, v činnostiach v oblasti nehnuteľností o 3,5 %, odborných, vedeckých a technických činnostiach o 1,9 %, umení, zábave a rekreácii; ostatných činnostiach o 1 % a verejnej správe; vzdelávaní; zdravotníctve a sociálnej pomoci o 0,7 %. Pokles bol zaznamenaný len vo finančných a poisťovacích činnostiach o 8,1 %. Výber čistých daní z produktov bol vyšší o 4,4 %.

Z vytvoreného HDP dôchodkovou metódou 1) tvoril hrubý prevádzkový prebytok a zmiešané dôchodky objem 10 498,7 mil. eur. Oproti 4. štvrťroku 2017 vzrástol o 3,8 %. Odmeny zamestnancov 2) v hodnote 10 233,8 mil. eur boli vyššie o 7,5 %. Objem vybraných daní z produkcie a dovozu vzrástol o 3,7 % na 2 757,5 mil. eur. Hodnota subvencií vzrástla o 19,1 % a dosiahla 165,3 mil. eur.

V roku 2018 dosiahla tvorba hrubého domáceho produktu hodnotu 90 201,8 mil. eur. V bežných cenách sa oproti roku 2017 zvýšila o 6,3 %. V stálych cenách vzrástla o 4,1 %, čo bolo o 0,9 p. b. viac ako v roku 2017.

Zdroj: Štatistický úrad SR. 2018. Katalóg informatívnych správ - Hrubý domáci produkt vo 4. štvrťroku 2018. online: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; navštívené dňa: 26.3.2019

3. Vývoj cien (inflácia)

3.1. Vývoj jadrovej a čistej inflácie vo februári 2019

Vo februári 2019 miera medziročnej inflácie v úhrne dosiahla hodnotu 2,3 %. Jadrová inflácia dosiahla hodnotu 1,9 % a čistá inflácia hodnotu 1,7 %.

Vo februári 2019 oproti januáru 2019 úhrnnú infláciu jadrová inflácia ovplyvnila 0,18 percentuálneho bodu (p. b.), regulované ceny a nepriame dane úhrnnú infláciu ovplyvnili zhodne 0,02 p.b. Ceny potravín jadrovú infláciu ovplyvnili 0,05 p. b., čistá inflácia jadrovú infláciu ovplyvnila 0,14 p. b.

Zdroj: Štatistický úrad SR. 2019. Katalóg informatívnych správ - Vývoj jadrovej a čistej inflácie vo februári 2019. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 26.3.2019]

3.2. Harmonizované indexy spotrebiteľských cien vo februári 2019

Priemerná ročná miera inflácie (vyjadrená zmenou priemerného harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov oproti priemeru predchádzajúcich 12 mesiacov) dosiahla vo februári 2019 hodnotu 2,5 %.

Vo februári 2019 medziročná miera inflácie meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien dosiahla hodnotu 2,3 %.

Medzimesačný harmonizovaný index spotrebiteľských cien **100,2 %** bol ovplyvnený najmä zvýšením a znížením cien v nasledovných odboroch klasifikácie COICOP: doprava (kladný príspevok 0,10 percentuálneho bodu), bývanie, voda, elektrina, plyn a ostatné palivá (kladný príspevok 0,04

Vo februári 2019 miera medziročnej inflácie v úhrne dosiahla hodnotu 2,3 %. Jadrová inflácia dosiahla hodnotu 1,9 % a čistá inflácia hodnotu 1,7 %.

Priemerná ročná miera inflácie (vyjadrená zmenou priemerného harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov oproti priemeru predchádzajúcich 12 mesiacov) dosiahla vo februári 2019 hodnotu 2,5 %.

p. b.), reštaurácie a hotely (kladný príspevok 0,04 p. b.), alkoholické nápoje a tabak (kladný príspevok 0,02 p. b.), potraviny a nealkoholické nápoje (kladný príspevok 0,02 p. b.), rekreácia a kultúra (kladný príspevok 0,02 p. b.), zdravotníctvo (kladný príspevok 0,01 p. b.), rozličné tovary a služby (kladný príspevok 0,01 p. b.), odevy a obuv (záporný príspevok -0,04 p. b.).

Zdroj: Štatistický úrad SR. 2019. Katalóg informatívnych správ - Harmonizované indexy spotrebiteľských cien vo februári 2019. Dostupné na internete <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 26.3.2019].

3.3. Vývoj spotrebiteľských cien vo februári 2019

Spotrebiteľské ceny vo februári v porovnaní s januárom v úhrne vzrástli o 0,2 %. Zvýšili sa ceny v odboroch doprava o 1,1 %; reštaurácie a hotely o 0,6 %; zdravotníctvo o 0,5 %; alkoholické nápoje a tabak o 0,4 %; bývanie, voda, elektrina, plyn a ostatné palivá; rekreácia a kultúra zhodne o 0,2 %; potraviny a nealkoholické nápoje; rozličné tovary a služby zhodne o 0,1 %. Klesli ceny odevov a obuvi o 0,9 %. Na januárovej úrovni zostali ceny za nábytok, bytové zariadenie a bežnú údržbu domácnosti; pošty a spoje; vzdelávanie.

Vyššie ceny potravín o 0,3 % ovplyvnilo zvýšenie cien zeleniny (vrátane zemiakov) o 7,9 %; ovocia o 1,4 %; rýb o 0,5 %; mäsa o 0,2 %. Klesli ceny olejov a tukov o 1,7 %; chleba a obilnín o 1,5 %; cukru, džemu, medu, sirupov, čokolády a cukrovín o 1 %; mlieka, syrov a vajec o 0,9 %. Znížili sa ceny nealkoholických nápojov o 1,5 % (klesli ceny minerálnych vôd, nealkoholických nápojov a štiav o 3 %, vzrástli ceny kávy, čaju a kakaa o 0,6 %).

Na rast cien zeleniny vplývali vyššie ceny papriky o 30,5 %, bielej kapusty o 23,1 %, šalátových uhoriek o 12,8 %, petržlenu o 11,3 %, cibule o 11,1 %, zeleru o 11 %, paradajok o 9,6 %, zemiakov o 6,6 %, karotky o 3,9 %. Klesli ceny cesnaku o 2 %, karfiolu o 0,6 %. Zvýšenie cien ovocia ovplyvnili vyššie ceny mandarínok o 25 %, citrónov o 4,2 %, jablák o 4,1 %. Znížili sa ceny pomarančov o 8 %, stolového

Spotrebiteľské ceny vo februári v porovnaní s januárom v úhrne vzrástli o 0,2 %. Zvýšili sa ceny v odboroch doprava o 1,1 %; reštaurácie a hotely o 0,6 %; zdravotníctvo o 0,5 %; alkoholické nápoje a tabak o 0,4 %; bývanie, voda, elektrina, plyn a ostatné palivá; rekreácia a kultúra zhodne o 0,2 %; potraviny a nealkoholické nápoje; rozličné tovary a služby zhodne o 0,1 %. Klesli ceny odevov a obuvi o 0,9 %. Na januárovej úrovni zostali ceny za nábytok, bytové zariadenie a bežnú údržbu domácnosti; pošty a spoje; vzdelávanie.

hrozna o 6,4 %, banánov o 3,7 %, kiwi o 2,2 %. Rast cien mäsa spôsobilo zvýšenie cien údenín o 0,8 %, hovädzieho mäsa, hydiny zhodne o 0,3 %. Klesli ceny bravčového mäsa o 1 %.

Zvýšenie cien v odbore alkoholické nápoje a tabak spôsobili vyššie ceny tabaku o 0,8 %; alkoholických nápojov o 0,1 % (vzrástli ceny piva o 1,3 %, destilátov o 0,6 %, klesli ceny vína o 2,4 %).

Nižšie ceny v odbore odevy a obuv ovplyvnilo zníženie cien obuvi o 1 %; odievania o 0,8 %.

Rast cien v odbore bývanie, voda, elektrina, plyn a ostatné palivá ovplyvnili vyššie ceny zberu smetí o 1,6 %; služieb na údržbu a opravu obydli o 0,8 %; materiálov na údržbu a opravu obydli; ostatných služieb týkajúcich sa obydli zhodne o 0,5 %; pevných palív o 0,2 %; imputovaného nájomného bývajúcich vlastníkov; tepelnej energie zhodne o 0,1 %. Na úrovni minulého mesiaca zostali ceny skutočného nájomného plateného nájomníkmi; dodávky vody; odvádzania odpadových vôd; elektriny; plynu.

V odbore nábytok, bytové zariadenie a bežná údržba domácnosti sa zvýšili ceny bytových textílií o 0,9 %; výrobkov zo skla, stolového riadu a potrieb pre domácnosť o 0,4 %; nábytku, bytového zariadenia, kobercov a iných podlahových krytín o 0,3 %. Znížili sa ceny nástrojov a náradia pre dom a záhradu; tovarov a služieb na bežnú údržbu domácnosti zhodne o 0,3 %; domácich spotrebičov o 0,1 %.

Zvýšenie cien v odbore zdravotníctvo ovplyvnil rast cien zdravotníckych výrobkov, zdravotníckych potrieb a zariadení (farmaceutických výrobkov o 0,5 %, terapeutických pomôcok a zariadení o 0,3 %, ostatných zdravotníckych výrobkov o 0,1 %); nemocničných služieb zhodne o 0,5 %; ambulantných služieb o 0,3 % (služieb stredného zdravotníckeho personálu o 1 %, lekárskeho služieb o 0,6 %, služieb zubných lekárov o 0,2 %).

Na rast cien v doprave vplývali vyššie ceny prevádzky prostriedkov osobnej dopravy o 1,9 % (palív a mazadiel pre prostriedky osobnej dopravy o 2,4 %, ostatných služieb spojených s prostriedkami osobnej dopravy o 0,4 %, údržby

a opráv o 0,3 %, náhradných dielov a príslušenstva o 0,2 %); dopravných služieb o 0,5 % (leteckej osobnej dopravy o 4,3 %, nezmenili sa ceny cestnej osobnej dopravy, ostatných zakúpených dopravných služieb); nákupu dopravných prostriedkov o 0,1 % (nových motorových vozidiel o 0,1 %).

V odbore pošty a spoje na januárovej úrovni zostali ceny poštových; telefónnych služieb. Zvýšili sa ceny telefónnych zariadení o 0,1 %.

Na zvýšenie cien v odbore rekreácia a kultúra vplývali vyššie ceny ostatných významnejších tovarov dlhodobej spotreby na rekreáciu a kultúru – hudobné nástroje; organizovaných dovolenkových zájazdov zhodne o 0,4 %; rekreačných služieb a kultúry o 0,3 %; novín, kníh a kancelárskych potrieb o 0,2 %; audiovizuálnej a fotografickej techniky o 0,1 %. Nezmenili sa ceny ostatných potrieb a zariadení na rekreáciu, do záhrady a pre domáce zvieratá.

V odbore vzdelávanie na úrovni minulého mesiaca zostali ceny predprimárneho, primárneho; sekundárneho; terciárneho vzdelávania; vzdelávania nedefinovateľného podľa úrovne.

Vyššie ceny v odbore reštaurácie a hotely spôsobil rast cien stravovacích služieb o 0,7 % (v reštauráciách, v kaviarňach o 0,7 %, v závodných jedálňach o 0,5 %, úhrada za stravu v jedálňach pre dôchodcov o 0,4 %). Klesli ceny ubytovacích služieb o 0,1 %.

Rast cien v odbore rozličné tovary a služby ovplyvnili vyššie ceny ostatných služieb inde neklasifikovaných o 0,7 %; sociálnej ochrany o 0,4 % (vzrástla úhrada v dennom stacionári o 0,6 %, úhrada v zariadení sociálnych služieb o 0,5 %, poplatok v súkromných detských jasliach o 0,1 %, klesla úhrada za poskytovanie opatrovateľskej služby o 0,1 %); osobných doplnkov inde neklasifikovaných o 0,1 %. Nezmenili sa ceny osobnej starostlivosti; poistenia (vzrástli ceny poistenia v súvislosti s bývaním o 0,2 %); finančných služieb inde neklasifikovaných.

Vo februári 2019 v porovnaní s februárom 2018 sa spotrebiteľské ceny v úhrne zvýšili o 2,3 %. Vzrástli ceny v odboroch bývanie, vodu, elektrinu, plyn a ostatné palivá o

4,2 %; reštaurácie a hotely o 3,8 %; rozličné tovary a služby o 3 %; potraviny a nealkoholické nápoje o 2,5 %; alkoholické nápoje a tabak o 2,4 %; zdravotníctvo o 2 %; odevy a obuv o 1,6 %; nábytok, bytové zariadenie a bežná údržba domácnosti o 1,3 %; vzdelávanie o 0,9 %; pošty a spoje o 0,8 %; rekreácia a kultúra o 0,6 %. Klesli ceny v doprave o 2,2 %.

V priemere za dva mesiace roku 2019 v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2018 sa spotrebiteľské ceny v úhrne zvýšili o 2,2 %.

Index spotrebiteľských cien vo februári oproti januáru vzrástol v domácnostiach zamestnancov, v domácnostiach dôchodcov a v nízkopříjmových domácnostiach zhodne o 0,2 %.

Index spotrebiteľských cien sa vo februári 2019 medziročne zvýšil za domácnosti zamestnancov o 2,2 %, domácnosti dôchodcov o 2,7 % a za nízkopříjmové domácnosti o 2,4 %.

V priemere za dva mesiace roku 2019 v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2018 sa index spotrebiteľských cien zvýšil za domácnosti zamestnancov o 2,2 %, domácnosti dôchodcov o 2,6 % a za nízkopříjmové domácnosti o 2,3 %.

Zdroj: Štatistický úrad SR. 2019. Katalóg informatívnych správ - Vývoj spotrebiteľských cien vo februári 2019. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; , [cit. 26.3.2019].

4. Zamestnanosť

4.1. Zamestnanosť v 4. štvrťroku 2018

Rast ekonomiky prispel k udržaniu pozitívnych trendov na trhu práce v priebehu celého roka 2018. Úroveň zamestnanosti podľa Výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) dosiahla nové historické maximum, dynamika jej rastu sa oproti 4. štvrťroku 2017 zrýchlila o 0,8 p. b. na 1,9 %. V absolútnom vyjadrení tak počet pracujúcich 2) vzrástol o 49,1 tis. na 2 589,3 tis. osôb. Sezónne očistená celková zamestnanosť sa oproti 3. štvrťroku 2018 zvýšila o 15,4 tis. (o 0,6 %) na 2 587,8 tis. osôb. Po odpočítaní osôb pracujúcich v zahraničí zamestnanosť na území Slovenska vzrástla o 2,6 % na 2 451,6 tis. osôb.

Nárast celkovej zamestnanosti ovplyvnilo najmä zvýšenie počtu zamestnancov o 45,2 tis. (o 2,1 %) na 2 202,4 tis. osôb. Vzrástol aj počet podnikateľov 3) o 4 tis. (o 1 %) na 385,9 tis. z dôvodu zvýšenia počtu podnikateľov bez zamestnancov o 7,5 tis. na 310,4 tis. osôb. Počet podnikateľov so zamestnancami klesol o 3,6 tis. na 75,4 tis. osôb.

Zamestnanosť sa medziročne zvýšila predovšetkým v odvetviach služieb, kde bol nárast o 55,3 tis. (o 3,6 %) na 1 595,9 tis. osôb. Pracujúci pribudli najmä v obchode o 18,2 tis., doprave a skladovaní o 11,8 tis. a vo vzdelávaní o 11,6 tis. osôb. Pokračoval rast zamestnanosti v stavebníctve, medziročne o 2,4 tis. osôb na 243 tis. osôb. V priemyselnej výrobe sa počet pracujúcich zvýšil o 5,8 tis. osôb. Pokles zamestnanosti v pôdohospodárstve pretrvával aj vo 4. štvrťroku 2018, počet pracujúcich sa znížil o 4,3 tis. osôb na 59,4 tis. osôb.

Miera zamestnanosti osôb vo veku 20 - 64 rokov 4) sa oproti 4. štvrťroku 2017 zvýšila o 1,8 p. b. na 73,1 %. U mužov vzrástla o 2,1 p. b. na 79,8 % a u žien o 1,4 p. b. na 66,3 %.

4. štvrťrok

Rast ekonomiky prispel k udržaniu pozitívnych trendov na trhu práce v priebehu celého roka 2018. Úroveň zamestnanosti podľa Výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) dosiahla nové historické maximum, dynamika jej rastu sa oproti 4. štvrťroku 2017 zrýchlila o 0,8 p. b. na 1,9 %. V absolútnom vyjadrení tak počet pracujúcich 2) vzrástol o 49,1 tis. na 2 589,3 tis. osôb.

Zdroj: Štatistický úrad SR. 2019. Katalóg informatívnych správ - Zamestnanosť v 4. štvrťroku 2018. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]

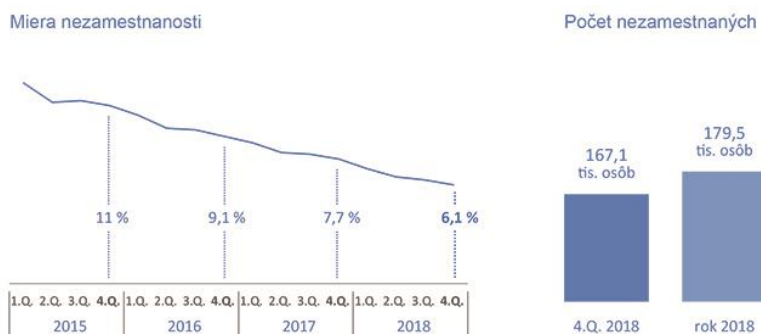
5. Nezamestnanosť

5.1. Nezamestnanosť v 4. štvrťroku 2018

Trend poklesu nezamestnanosti pokračoval v priebehu celého roka 2018. Počet nezamestnaných podľa VZPS sa vo 4. štvrťroku 2018 medziročne znížil o 45,7 tis. (o 21,5 %) na 167,1 tis. osôb. Nezamestnanosť sa u mužov znížila o 24,4 tis. a u žien o 21,2 tis. Miera nezamestnanosti sa medziročne znížila o 1,6 p. b. na 6,1 %. Pokles bol u obidvoch pohlaví zhodný o 1,7 p. b., u mužov na 5,5 % a u žien na 6,7 %. V medzikvartálnom porovnaní (4. štvrťrok 2018 oproti 3. štvrťroku 2018) klesla sezónne očistená nezamestnanosť o 11,4 tis. (o 6,5 %) na 163 tis. osôb.

Počet nezamestnaných podľa VZPS sa v 4. štvrťroku 2018 medziročne znížil o 45,7 tis. (o 21,5 %) na 167,1 tis. osôb. Nezamestnanosť sa u mužov znížila o 24,4 tis. a u žien o 21,2 tis. Miera nezamestnanosti sa medziročne znížila o 1,6 p. b. na 6,1 %.

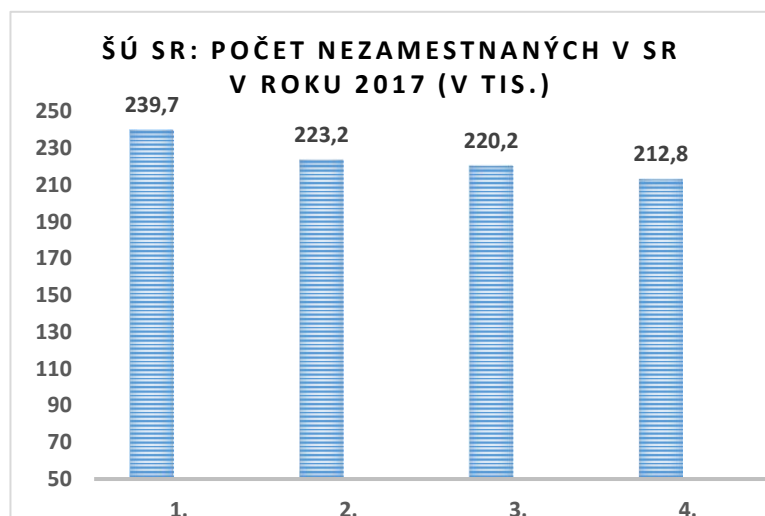
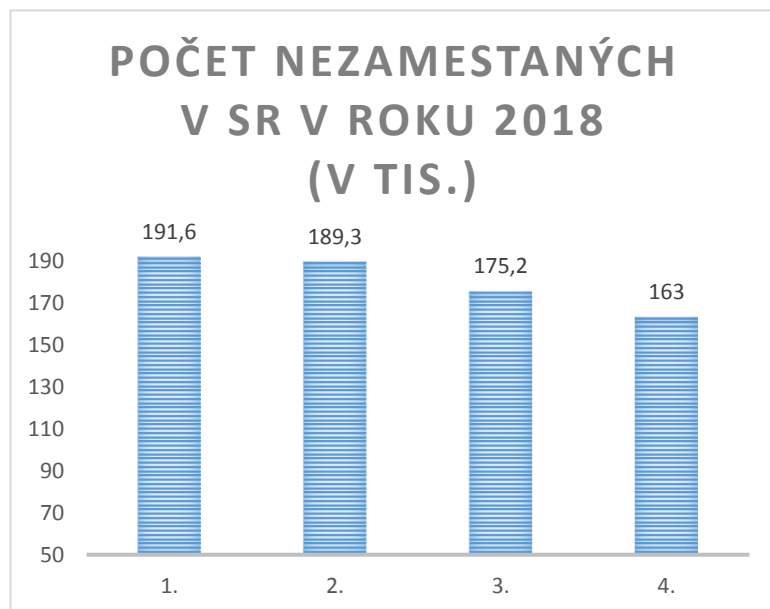
Z hľadiska vekovej štruktúry tvorili najpočetnejšiu skupinu nezamestnaných osoby vo veku 35 - 49 rokov s počtom 55,1 tis. osôb a podielom 33 % na celkovej nezamestnanosti. Nezamestnanosť klesla takmer vo všetkých vekových skupinách, najvýraznejšie v kategórii 15 - 24 ročných o 14,8 tis. osôb.

Nezamestnaní, ktorí ešte nikdy nemali zamestnanie, tvorili 24,3 % z celkovej nezamestnanosti, ich podiel sa medziročne znížil o 3,1

p. b. Z hľadiska ekonomickej činnosti posledného zamestnávateľa najviac osôb naposledy pracovalo v priemysle (18,7 %), vo verejnej správe (9,1 %) a v stavebníctve (7 %).

Nezamestnanosť sa vo 4. štvrťroku 2018 znížila vo všetkých krajoch, najviac v Prešovskom kraji (o 10,1 tis.). Napriek tomu bol v tomto kraji najvyšší počet nezamestnaných (39,2 tis. osôb) aj najvyššia regionálna miera nezamestnanosti (9,7 %). V ostatných krajoch sa miera nezamestnanosti pohybovala od 2,2 % v Bratislavskom kraji do 9,6 % v Košickom kraji.

V roku 2018 nezamestnanosť medziročne klesla o 19,9 % na 179,5 tis. osôb. Miera nezamestnanosti sa znížila o 1,5 p. b. na 6,6 %.

Zdroj: Štatistický úrad SR. 2018. Katalóg informatívnych správ - Nezamestnanosť 4. štvrťroku 2018. online: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; navštívené dňa: 28.3.2019

5.2. Evidovaná nezamestnanosť vo februári 2019

Miera evidovanej nezamestnanosti na Slovensku vo februári tohto roka klesla o 0,10 percentuálneho bodu na 5,16 %. Znížila sa aj celková miera, a to na 6,35 %. Z evidencie ubudli najmä dlhodobozamestnaní a ľudia starší ako 50 rokov. Pozitívom je, že pribudli aj ďalšie tisícky voľných pracovných miest.

Vo februári 2019 evidovali úrady práce celkom 174 028 ľudí bez práce. Z nich bolo do zamestnania pripravených ihneď nastúpiť 141 432. „Po istej stagnácii v januári 2019 bol mesiac február už tradičný. Zaznamenali sme pokles nezamestnanosti a naopak stúpila zamestnanosť. Očakávam, že do konca roka bude nezamestnanosť ešte klesať, aj keď už nie tak razantne ako v minulom roku. V niektorých okresoch, kde je nezamestnanosť okolo 2 %, bude veľmi ťažké zabezpečovať požiadavky zamestnávateľov. Na druhej strane bude potrebné, najmä v menej rozvinutých okresoch, popasovať sa s dlhodobou nezamestnanosťou," hodnotí vývoj minister práce, sociálnych vecí a rodiny Ján Richter.

Aj napriek tomu, že počty ľudí, ktorí sú bez práce viac ako rok každý mesiac klesajú, stále tvoria najpočetnejšiu skupinu evidovaných. „Medziročne sa nám počet nezamestnaných v tejto kategórii znížil o takmer 18-tisíc, za štyri roky až o viac ako 151-tisíc, čo je pokles o takmer 70 %. Je to výsledok aj našich opatrení, ktoré robíme, aby sme im pomohli, ale aj motivovali prijať prácu. Budeme v tom pokračovať i v tomto roku," informuje minister.

Pri hodnotení druhého mesiaca v roku sme sa pozreli aj na úspešnosť uplatňovania sa čerstvých absolventov na trhu práce. Kým z vysokoškolákov si našlo prácu v priebehu

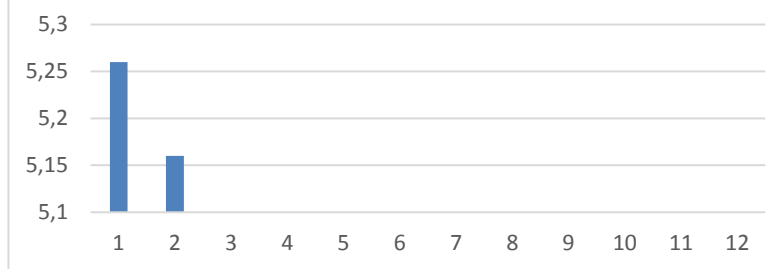
Miera evidovanej nezamestnanosti na Slovensku vo februári tohto roka klesla o 0,10 percentuálneho bodu na 5,16 %. Znížila sa aj celková miera, a to na 6,35 %. Z evidencie ubudli najmä dlhodobozamestnaní a ľudia starší ako 50 rokov. Pozitívom je, že pribudli aj ďalšie tisícky voľných pracovných miest.

ôsmich mesiacov takmer 85 % z evidovaných, u stredoškôľakov to bolo za posledný polrok iba 36 %. V septembri 2018 sa na úradoch nahlásilo 5 888 absolventov stredného vzdelania, po pol roku ich je v evidencii stále 3 763. Najviac dominujú odbory ekonomika a organizácia, obchod a služby a gymnazisti. „Za pol roka je to nízky pokles. Na úradoch práce máme v evidencii stále viac ako 85- tisíc voľných pracovných miest, mnohí však ponuky práce neakceptujú. Sťažujú sa na nízke platové ohodnotenie, na náročnosť práce a podobne. Naopak, zamestnávateľia im vyčítajú nedostatok praxe, ale aj záujmu vykonávať prácu, ktorú vyštudovali,“ opisuje situáciu minister Ján Richter. Vyzýva preto aj rodičov, aby podporovali svoje deti pri hľadaní práce čo najskôr po skončení štúdia a nevytvárali im podmienky, aby neboli motivovaní ísť pracovať. Napríklad preto, že na to nie sú odkázaní.

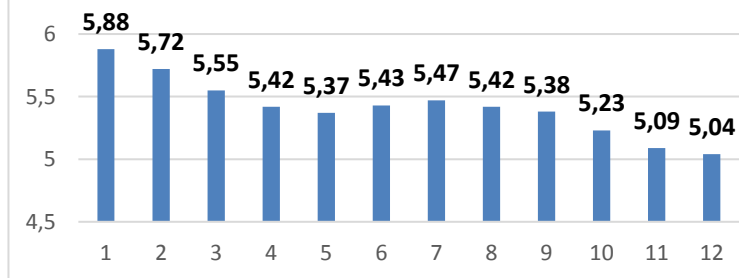
Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Evidovaná nezamestnanosť v novembri 2018. Dostupné na internete: https://www.upsvr.gov.sk/media/medialne-spravy/nezamestnanost-v-klesajucom-trende-aj-po-evidencii-stredoskolakov.html?page_id=837270; [cit. 28.1.2019]

Tabuľka č. 1**Miera evidovanej nezamestnanosti SR 2019 %**

mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	5,26	5,16										

Miera evidovanej nezamestnanosti v SR v jednotlivých mesiacoch 2019 v %**Miera evidovanej nezamestnanosti SR 2018 %**

mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	5,88	5,72	5,55	5,42	5,37	5,43	5,47	5,42	5,38	5,23	5,09	5,04

Miera evidovanej nezamestnanosti v SR v jednotlivých mesiacoch 2018 v %

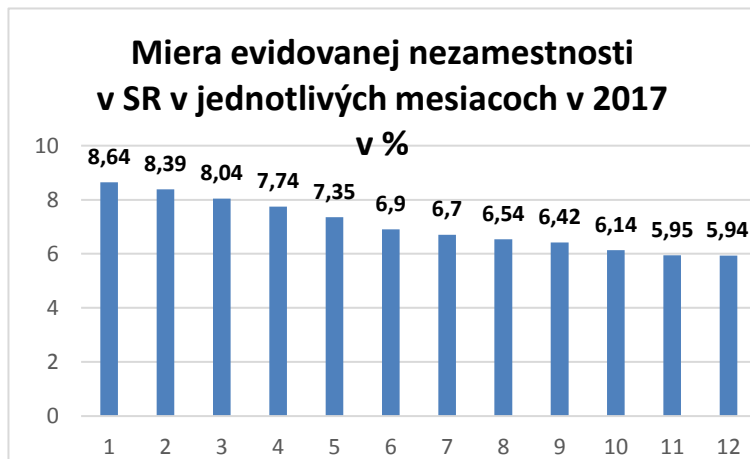
Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Miera evidovanej nezamestnanosti SR 2017. Dostupné na internete:

http://www.upsvar.sk/media/medialne-spravy/v-januari-evidovana-nezamestnanost-klesla-na-1039.html?page_id=585686; [cit. 28.1.2019]

Tabuľka č. 2

Miera evidovanej nezamestnanosti SR 2017

mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	8,64	8,39	8,04	7,74	7,35	6,90	6,70	6,54	6,42	6,14	5,95	5,94

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Miera evidovanej nezamestnanosti SR 2017. Dostupné na internete, http://www.upsvar.sk/media/medialne-spravy/v-januari-evidovana-nezamestnanost-klesla-na-1039.html?page_id=585686; [cit. 28.1.2019]

6. Vývoj zahraničného obchodu v januári 2019

V januári 2019 dosiahol celkový vývoz tovaru hodnotu 6 753,1 mil. eur pri medzoročnom raste o 13,4 %. Celkový dovoz tovaru sa zvýšil o 11,1 % na 6 578,1 mil. eur. Saldo zahraničného obchodu bolo aktívne v objeme 175 mil. eur (o 139,9 mil. eur vyššie ako v rovnakom období minulého roku).

Vývoz do členských štátov EÚ v januári 2019 oproti rovnakému obdobiu minulého roku vzrástol o 8 % a z celkového vývozu tvoril podiel 84,5 %. Dovozy z členských štátov EÚ sa na celkovom dovoze podieľal 68,3 % a medzoročne vzrástol o 23,3 %.

V januári 2019 dosiahol celkový vývoz tovaru hodnotu 6 753,1 mil. eur pri medzoročnom raste o 13,4 %. Celkový dovoz tovaru sa zvýšil o 11,1 % na 6 578,1 mil. eur. Saldo zahraničného obchodu bolo aktívne v objeme 175 mil. eur (o 139,9 mil. eur vyššie ako v rovnakom období minulého roku).

Vývoz do nečlenských krajín EÚ v januári 2019 oproti rovnakému obdobiu minulého roku vzrástol o 55,7 % a z celkového vývozu tvoril podiel 15,5 %. Dovoz z nečlenských krajín EÚ sa na celkovom dovoze podieľal 31,7 % a medziročne klesol o 8,4 %.

Najviac obchodovaná trieda SITC v zahraničnom obchode SR boli stroje a prepravné zariadenia s podielom 61,2 % na celkovom vývoze a 49,5 % na celkovom dovoze.

Po sezónnom očistení údajov v januári dosiahol celkový vývoz tovaru hodnotu 7 129,6 mil. eur, pri medziročnom raste o 13,4 %. Celkový dovoz tovaru sa zvýšil o 11,6 % na 6 929,2 mil. eur. Saldo zahraničného obchodu bolo aktívne v objeme 200,4 mil. eur (o 121,2 mil. eur vyššie ako v januári 2018).

Zdroj: Štatistický úrad SR. 2018. Katalóg informatívnych správ - Vývoj zahraničného obchodu v januári v roku 2019. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]

7. Saldo štátneho rozpočtu

7.1. Stav na účtoch štátneho rozpočtu

Príjmy štátneho rozpočtu boli k 28.2.2019 (1 899 470 tis. Eur) o 62 051 tis. Eur nižšie ako vo februári minulého roku (1 961 521 tis. eur), kým februárové výdavky 2 505 384 tis. Eur sú v porovnaní s vlaňajšími februárovými výdavkami (2 303 237 tis. eur) o 202 147 tis. Eur vyššie.

Zdroj: Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Priebežné plnenie štátneho rozpočtu. Dostupné na internete: <https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/priebezne-plnenie-statneho-rozpocetu/2018/november-2018/> ; [cit. 28.3.2019]

Schodok štátneho rozpočtu, ktorý k 28.2.2019 dosiahol výšku –605 914 tis. Eur je o 264 198 tis. Eur vyšší ako saldo vo februári roku 2018 (- 341 716 tis. Eur) a dosiahlo úroveň 29,6835 % salda rozpočtovaného na rok 2019, kým príjmy resp. výdavky sú na úrovni 12,2565 % resp. 14,2847 % rozpočtovaného objemu.

Tabuľka č. 3: Vývoj príjmov, výdavkov a salda štátneho rozpočtu

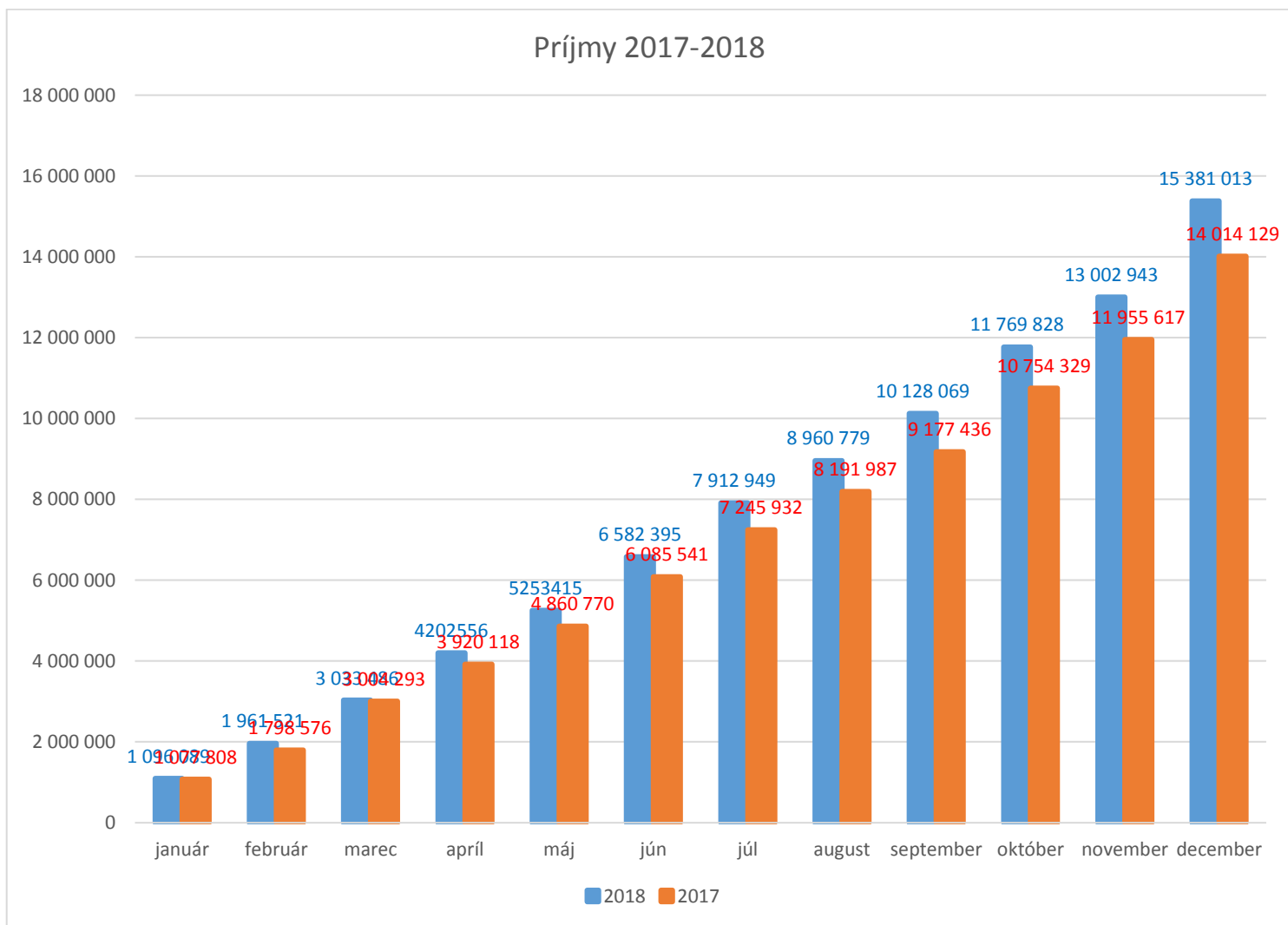
**Tabuľka 3.1.: Vývoj príjmov, výdavkov a salda štátneho rozpočtu v roku 2019
(kumulatívne údaje)**

2019						
Ukazovateľ	Príjmy		Výdavky		Schodok/Prebytok	
	tis. eur	% plnenia	tis. eur	% plnenia	tis. eur	% plnenia
31. 1.	1 069 153	6,8988	934 740	5,3295	134 414	6,5849
28. 2.	1 899 470	12,2565	2 505 384	14,2847	- 605 914	29,6835
31.3.						
30.4.						
31.5.						
30.6.						
31.7.						
31.8.						
30.9.						
31.10.						
30.11.						
31.12.						
Štátny rozpočet roku 2019	15 497 654		17 538 901		- 2041247	

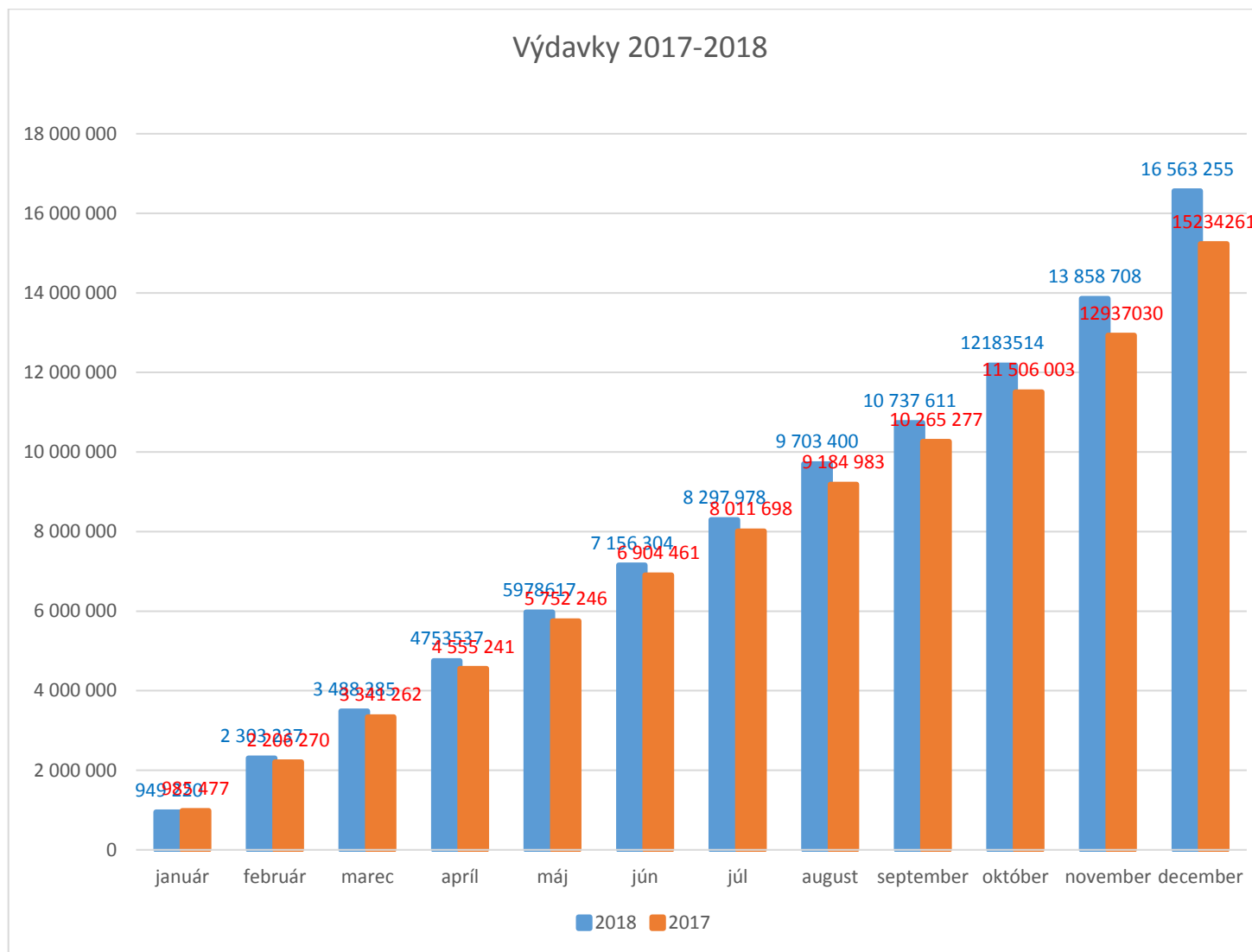
**Tabuľka 3.1.: Vývoj príjmov, výdavkov a salda štátneho rozpočtu v roku 2018
(kumulatívne údaje)**

2018						
Ukazovateľ	Príjmy		Výdavky		Schodok/Prebytok	
	tis. eur	% plnenia	tis. eur	% plnenia	tis. eur	% plnenia
31. 1.	1 096 089	7,8388	949 220	5,9490	146 869	7,4443
28. 2.	1 961 521	14,0280	2 303 237	14,4251	- 341 716	17,3204
31.3.	3 033 486	21,6943	3 488 385	21,8629	- 454 899	23,0573
30.4.	4 202 556	30,0551	4 753 537	29,7920	- 550 981	27,9274
31.5.	5 253 415	37,5705	5 978 617	37,4700	- 725 202	26,7581
30.6.	6 582 395	47,0749	7 156 304	44,8510	- 573 909	29,0895
31.7.	7 912 949	56,5905	8 297 978	52,0063	- 385 029	19,5158
31.8.	8 960 779	64,0842	9 703 400	60,8145	- 742 621	37,6409
30.9.	10 128 069	72,4322	10 737 611	67,2963	- 609 542	30,8956
31.10.	11 769 828	84,1735	12 183 514	76,3583	- 413 686	20,9683
30.11.	13 002 943	92,9923	15 381 013	86,8573	- 855 765	43,3758
31.12.	13 858 708	109,9994	16 563 255	103,8076	- 1 182 242	59,9239
Štátny rozpočet roku 2018	13 982 810		15 955 715		- 1 972 905	

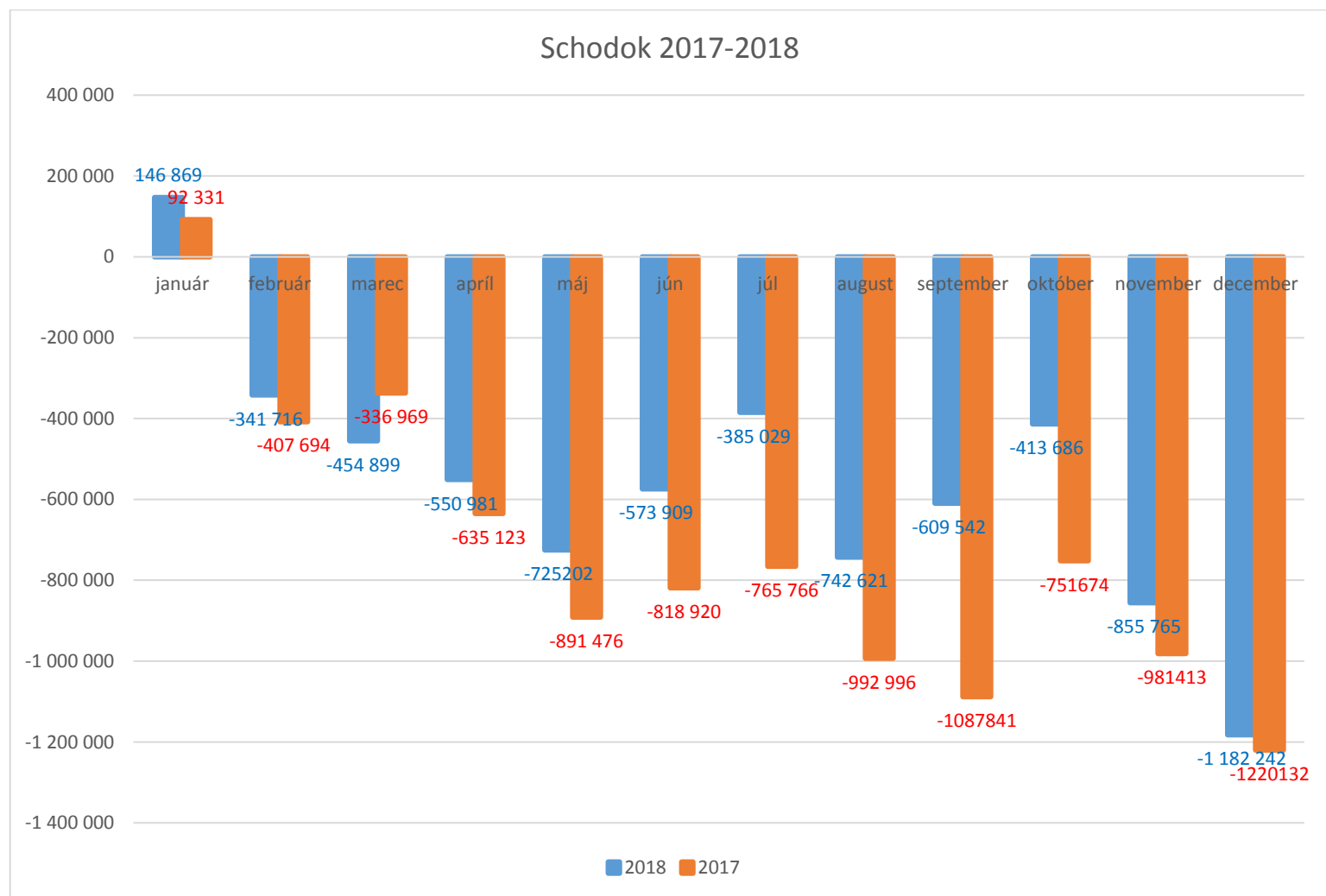
Graf č.1: Príjmy štátneho rozpočtu december 2018

Graf č.2: Výdavky štátneho rozpočtu december 2018

Graf č.3: Schodok štátneho rozpočtu december 2018

8. Priemyselná produkcia v januári 2019

Priemyselná produkcia (PP) v januári 2019 medziročne vzrástla o 7,2 %. Vývoj podľa sekcií SK NACE Rev. 2 ovplyvnil rast v priemyselnej výrobe o 7,9 %, dodávke elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu o 3,5 % a v ťažbe a dobývaní o 2,4 %.

Zo špeciálnych zoskupení priemyselných odvetví, ktoré sa najviac podieľali na celkovom raste produkcie, najvýznamnejšie zvýšenie zaznamenali výroba dopravných prostriedkov o 38,1 %, výroba strojov a zariadení inde nezaraďovaných o 22,7 %, dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu o 3,5 %, výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov o 6,7 % a výroba elektrických zariadení o 5,5 %. Celkovú produkciu ovplyvnil pokles vo výrobe kovov a kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení o 7 %, výrobe výrobkov z gumy a plastu a ostatných nekovových minerálnych výrobkov o 7,2 %, ostatnej výrobe, oprave a inštalácii strojov a zariadení o 9,9 %, výrobe počítačových, elektronických a optických výrobkov o 9,7 % a vo výrobe chemikálií a chemických produktov o 15,3 %.

Podľa hlavných priemyselných zoskupení sa v porovnaní s januárom 2018 zvýšila produkcia investičných prostriedkov o 28,7 %, produkcia súvisiaca s energetikou o 2,4 % a produkcia predmetov krátkodobej spotreby o 2 %. Nižšia bola výroba predmetov dlhodobej spotreby o 11,5 % a výroba pre medzispotrebu o 6,3 %.

Po zohľadnení sezónnych vplyvov sa priemyselná produkcia v januári 2019 oproti decembru 2018 zvýšila o 1,1 %.

Zdroj: Štatistický úrad SR. 2018. Katalóg informatívnych správ - Priemyselná produkcia v januári 2019. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]

Priemyselná produkcia (PP) v januári 2019 medziročne vzrástla o 7,2 %.

9. Stavebná produkcia v januári 2019

Stavebná produkcia sa v januári 2019 oproti januáru 2018 znížila o 0,8 % na 282,2 mil. eur. Po zohľadnení sezónnych vplyvov bola o 1,2 % nižšia ako v decembri 2018.

Produkcia realizovaná stavebnými firmami v tuzemsku sa v januári 2019 oproti januáru 2018 znížila o 1,1 % na 264,3 mil. eur. Jej podiel sa na celkovej stavebnej produkcii medziročne znížil o 0,3 p. b. na 93,7 %. Vývoj tuzemskej produkcie ovplyvnilo zníženie stavebných prác na novej výstavbe vrátane modernizácií a rekonštrukcií o 2,1 % a na opravách a údržbe o 0,9 %. V štruktúre tuzemskej produkcie nová výstavba vrátane modernizácií a rekonštrukcií tvorila 69,2 % (o 0,6 p. b. menej ako v januári 2018). Podiel prác na opravách a údržbe tvoril 28,8 %. Z hľadiska výrobného zamerania sa znížil objem prác na inžinierskych stavbách o 4,5 % a na budovách o 0,2 %. V rámci tuzemska tvorili práce na budovách 79 %, inžinierske stavby sa podieľali 21 %.

Produkcia realizovaná stavebnými firmami v zahraničí medziročne vzrástla o 4,7 %. Jej podiel na celkovom objeme produkcie tvoril 6,3 %.

Zdroj: Štatistický úrad SR. 2018. Katalóg informatívnych správ - Stavebná produkcia v januári 2019. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]

Stavebná produkcia sa v januári 2019 oproti januáru 2018 znížila o 0,8 % na 282,2 mil. eur. Po zohľadnení sezónnych vplyvov bola o 1,2 % nižšia ako v decembri 2018.

10. Tržby za vlastné výkony a tovar vo vnútornom obchode v januári 2019

Vývoj v januári 2019 v porovnaní s decembrom 2018

Tržby za vlastné výkony a tovar (ďalej len tržby) sa medzimesačne zvýšili v informačných a komunikačných činnostiach o 8,4 %, doprave a skladovaní o 6,1 % a v priemysle o 2,8 %. Znížili sa vo vybraných trhových službách o 5 % a v stavebníctve o 1,6 %.

Vývoj v januári 2019 v porovnaní s januárom 2018

Tržby v priemysle vzrástli o 15,4 %. Vývoj podľa sekcií SK NACE Rev. 2 ovplyvnil rast v dodávke vody; čistení a odvoze odpadových vôd, odpadoch a službách odstraňovania odpadov o 22,4 %, priemyselnej výrobe o 20 %, ťažbe a dobývání o 10,9 % a pokles v dodávke elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu o 6,2 %. Zo špeciálnych zoskupení priemyselných odvetví, ktoré sa najviac podieľali na celkovom raste tržieb, najvýznamnejšie zvýšenie zaznamenali vo výrobe dopravných prostriedkov o 51,9 %, výrobe kovov a kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení o 12,1 %, výrobe drevených a papierových výrobkov, tlače o 15,8 %, ostatnej výrobe, oprave a inštalácii strojov a zariadení o 16,5 % a vo výrobe strojov a zariadení inde nezaraďovaných o 7,4 %. Tržby klesli v dodávke elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu o 6,2 %, výrobe počítačových, elektronických a optických výrobkov o 7,1 %, výrobe výrobkov z gumy a plastu a ostatných nekovových minerálnych výrobkov o 5,1 % a vo výrobe chemikálií a chemických produktov o 5,3 %.

V stavebníctve sa tržby zvýšili o 2,7 %.

Tržby v doprave a skladovaní 2) sa zvýšili o 9,3 % vplyvom vyšších tržieb vo všetkých činnostiach. Najvýznamnejšie vzrástli v skladových a pomocných činnostiach v doprave o 17,8 %, pozemnej doprave a doprave potrubím o 2,7 % a v poštových službách a službách kuriérov o 12,7 %.

Tržby v informačných a komunikačných činnostiach 3) medziročne vzrástli o 8,5 % predovšetkým vplyvom vyšších tržieb v telekomunikáciách o 24,6 % a informačných službách o 15,1 %. Pokles bol len v počítačovom programovaní o 2,7 %.

Vo vybraných trhových službách 4) sa celkové tržby zvýšili o 6,1 %. Vývoj ovplyvnil rast hlavne v administratívnych, pomocných

Tržby za vlastné výkony a tovar (ďalej len tržby) sa medzimesačne zvýšili v informačných a komunikačných činnostiach o 8,4 %, doprave a skladovaní o 6,1 % a v priemysle o 2,8 %. Znížili sa vo vybraných trhových službách o 5 % a v stavebníctve o 1,6 %.

kancelárskych a iných obchodných pomocných činnostiach o 20,7 %, právnych a účtovníckych činnostiach o 11,1 % a v činnostiach herní a stávkových kancelárií o 6,2 %. Tržby sa znížili v architektonických a inžinierskych činnostiach o 17 % a v činnostiach v oblasti nehnuteľností o 5 %.

10.1. Vývoj hospodárstva SR v januári 2019

Priemyselná produkcia 1) v januári medziročne vzrástla o 7,2 %. Vývoj podľa sekcií SK NACE Rev. 2 ovplyvnil rast v priemyselnej výrobe o 7,9 %, dodávke elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu 2) o 3,5 % a v ťažbe a dobývaní o 2,4 %.

Zo špeciálnych zoskupení priemyselných odvetví, ktoré sa najviac podieľali na celkovom raste produkcie, najvýznamnejšie zvýšenie zaznamenali výroba dopravných prostriedkov o 38,1 %, výroba strojov a zariadení i. n. o 22,7 %, dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu o 3,5 %, výroba potravín, nápojov a tabakových výrobkov o 6,7 % a výroba elektrických zariadení o 5,5 %. Celkovú produkciu ovplyvnil pokles vo výrobe kovov a kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení o 7 %, výrobe výrobkov z gumy a plastu a ostatných nekovových minerálnych výrobkov o 7,2 %, ostatnej výrobe, oprave a inštalácii strojov a zariadení o 9,9 %, výrobe počítačových, elektronických a optických výrobkov o 9,7 % a vo výrobe chemikálií a chemických produktov o 15,3 %.

Podľa hlavných priemyselných zoskupení sa v porovnaní s januárom 2018 zvýšila produkcia investičných prostriedkov o 28,7 %, produkcia súvisiaca s energetikou o 2,4 % a produkcia predmetov krátkodobej spotreby o 2 %. Nižšia bola výroba predmetov dlhodobej spotreby o 11,5 % a výroba pre medzispotrebu o 6,3 %.

Po zohľadnení sezónnych vplyvov sa priemyselná produkcia v januári 2019 oproti decembru 2018 zvýšila o 1,1 %.

Tržby za vlastné výkony a tovar po očistení od sezónnych vplyvov (vrátane vplyvu počtu pracovných dní) v januári 2019 oproti decembru 2018 vzrástli o 2,8 %. Medziročne vzrástli o 15,4 %.

Stavebná produkcia 3) v januári 2019 bola po zohľadnení sezónnych vplyvov o 1,2 % nižšia ako v decembri 2018. Priemerná denná produkcia sa pri rovnakom počte pracovných dní medziročne znížila o 0,8 %. V porovnaní s januárom 2018 sa stavebná produkcia medziročne znížila o 0,8 % a dosiahla 282,2 mil. eur.

Produkcia realizovaná firmami v tuzemsku sa v porovnaní s januárom 2018 znížila o 1,1 % a dosiahla 264,3 mil. eur. Jej podiel na celkovej stavebnej produkcii sa medziročne znížil o 0,3 p. b. na 93,7 %. Vývoj tuzemskej produkcie ovplyvnilo medziročné zníženie novej výstavby, vrátane modernizácií a rekonštrukcií o 2,1 % na 182,9 mil. eur a zníženie opráv a údržby o 0,9 % na 76,3 mil. eur. V štruktúre tuzemskej produkcie nová výstavba tvorila 69,2 % (o 0,6 p. b. menej ako v januári 2018), podiel prác na opravách a údržbe tvoril 28,8 %. Z hľadiska výrobného zamerania sa v porovnaní s januárom 2018 výstavba na budovách znížila o 0,2 % na 208,8 mil. eur a práce na inžinierskych stavbách v priebehu januára sa znížili o 4,5 % na 55,6 mil. eur. V rámci tuzemska tvorili práce na budovách 79 % a ich podiel sa medziročne zvýšil o 0,8 p. b., práce na inžinierskych stavbách predstavovali z celkového objemu 21 % produkcie. Produkcia realizovaná v zahraničí sa medziročne zvýšila o 4,7 % na 17,8 mil. eur; z celkového objemu produkcie tvorila 6,3 %.

V stavebných podnikoch v januári 2019 oproti decembru 2018 4) boli tržby za vlastné výkony a tovar nižšie v stálych cenách o 1,6 %. V januári 2019 oproti rovnakému obdobiu roka 2018 sa zvýšili o 2,7 %.

Tržby za vlastné výkony a tovar v predaji a oprave motorových vozidiel a motocyklov 4) v januári 2019 v porovnaní s decembrom 2018 5) vzrástli v stálych cenách o 8,5 %. Medziročne boli vyššie o 4,9 %. Vývoj ovplyvnil rast tržieb v predaji dielov a príslušenstva motorových vozidiel o 29,6 % a v predaji motorových vozidiel o 4,4 %. V oprave a údržbe motorových vozidiel sa tržby znížili o 6,5 %.

Vo veľkoobchode 6) tržby za vlastné výkony a tovar v januári 2019 v porovnaní s decembrom 2018 5) vzrástli v stálych cenách o 1,4 %. Oproti januáru 2018 boli vyššie o 7,2 %. Vývoj ovplyvnil rast tržieb hlavne v nešpecializovanom veľkoobchode o 21,5 %, veľkoobchode s tovarom pre domácnosť o 16,5 % a v sprostredkovaní veľkoobchodu o 15,5 %. Pokles tržieb bol najmä v ostatnom špecializovanom veľkoobchode o 1,9 %.

V januári 2019 v porovnaní s decembrom 2018 5) vzrástli tržby za vlastné výkony a tovar v **maloobchode** v stálych cenách o 0,8 %. Medziročne sa zvýšili o 4,5 %. Rast bol vo väčšine činností, z toho najvýznamnejší v maloobchode v nešpecializovaných predajniach o 7,7 %, maloobchode mimo predajní, stánkov a trhov o 18,9 % a v maloobchode s pohonnými látkami v špecializovaných predajniach o 8 %. Medziročne nižšie tržby boli v maloobchode ostatného tovaru v špecializovaných predajniach o 6 % a v maloobchode s ostatným tovarom pre domácnosť v špecializovaných predajniach o 6,9 %.

V januári 2019 v porovnaní s decembrom 2018 5) vzrástli tržby za vlastné výkony a tovar v maloobchode v stálych cenách o 0,8 %. Medziročne sa zvýšili o 4,5 %. Rast bol vo väčšine činností, z toho najvýznamnejší v maloobchode v nešpecializovaných predajniach o 7,7 %, maloobchode mimo predajní, stánkov a trhov o 18,9 % a v maloobchode s pohonnými látkami v špecializovaných predajniach o 8 %. Medziročne nižšie tržby boli v maloobchode ostatného tovaru v špecializovaných predajniach o 6 % a v maloobchode s ostatným tovarom pre domácnosť v špecializovaných predajniach o 6,9 %.

Tržby za vlastné výkony a tovar v ubytovaní v januári 2019 v porovnaní s decembrom 2018 5) boli vyššie v stálych cenách o 16,6 %. V januári 2019 oproti januáru 2018 sa znížili o 6 %.

V činnostiach reštaurácií a pohostinstiev tržby za vlastné výkony a tovar v januári 2019 5) medzimesačne vzrástli v stálych cenách o 0,2 %. Medziročne sa zvýšili o 5,9 %.

Tržby za vlastné výkony a tovar v doprave a skladovaní, vrátane poštových služieb a služieb kuriérov, sa v januári 2019 oproti decembru 2018 5) zo sezónne očistených údajov zvýšili o 6,1 %. V januári 2019 medziročne vzrástli o 9,3 %, pričom tržby vo vodnej doprave vzrástli o 70,8 %, leteckej doprave o 34,4 %, skladových a pomocných činnostiach v doprave o 17,8 %, poštových službách a službách kuriérov o 12,7 % a v pozemnej doprave a doprave potrubím o 2,7 %.

Nákladnou dopravou sa prepravilo 20,9 mil. ton tovaru. Oproti rovnakému obdobiu roku 2018 preprava tovaru klesla o 0,1 %. Podiel dopravných podnikov na celkovej preprave tovaru bol vyšší v porovnaní s januárom 2018 o 3,5 p. b. Výkony v tonokilometroch sa medziročne zvýšili o 6,2 %. Osobnou dopravou prepravili dopravné podniky 59,2 mil. osôb. Medziročne preprava osôb klesla o 0,1 %, výkony v osobokilometroch vzrástli o 0,5 %.

Tržby za vlastné výkony a tovar v informačných a komunikačných činnostiach boli v januári 2019 oproti decembru 2018 5) vyššie v bežných cenách o 8,4 %. Medziročne vzrástli o 8,5 %. Rast tržieb bol vo všetkých sledovaných činnostiach s výnimkou tržieb v počítačovom programovaní, poradenstve a súvisiacich službách (pokles o 2,7 %). Vyššie tržby boli v telekomunikáciách o 24,6 %, činnostiach pre rozhlasové a televízne vysielanie o 16,2 %, informačných službách o 15,1 %, nakladateľských činnostiach o 5,1 % a vo výrobe filmov, videozáznamov a televíznych programov a zvukových nahrávok o 2,9 %.

Vo vybraných trhových službách v januári 2019 v porovnaní s decembrom 2018 5) klesli tržby za vlastné výkony a tovar o 0,5 %. V januári medziročne vzrástli o 6,1 %. Najvyššou mierou sa na nich podieľali tržby za nehnuteľnosti, odborné a technické činnosti 52,8 %, administratívne a podporné služby tvorili 26,5 %, umenie, zábava a rekreácia 15,4 % a ostatné činnosti 3,9 %. Vývoj najviac ovplyvnil nárast tržieb za administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné činnosti o 20,7 %, za právne a účtovnícke činnosti o 11,1 % a za činnosti herní a stávkových kancelárií o 6,2 %. Tržby poklesli

najmä za architektonické a inžinierske činnosti o 17 % a za činnosti v oblasti nehnuteľností o 5 %.

V januári 2019 zamestnanosť 8) 9) medziročne vzrástla v ubytovaní o 8 %, stavebníctve o 7,4 %, vybraných trhových službách o 6,9 %, činnostiach reštaurácií a pohostinstiev o 5,2 %, informačných a komunikačných činnostiach o 4,6 %, predaji a oprave motorových vozidiel a motocyklov o 4,4 %, doprave a skladovaní o 3,8 % a v priemysle o 0,8 %. Zamestnanosť klesla v maloobchode o 1,4 % a vo veľkoobchode o 0,1 %.

Priemerná nominálna mesačná mzda 10) sa v januári 2019 oproti januáru 2018 zvýšila v predaji a oprave motorových vozidiel a motocyklov o 16,3 %, veľkoobchode a v ubytovaní zhodne o 15,7 %, činnostiach reštaurácií a pohostinstiev o 9,9 %, doprave a skladovaní o 9,3 %, priemysle o 7,9 %, maloobchode o 7,1 %, vybraných trhových službách o 6,6 %, stavebníctve o 5,2 % a v informačných a komunikačných činnostiach o 2,3 %.

Reálna mzda v januári 2019 v porovnaní s januárom 2018 vzrástla v predaji a oprave motorových vozidiel a motocyklov o 13,8 %, veľkoobchode a v ubytovaní zhodne o 13,2 %, činnostiach reštaurácií a pohostinstiev o 7,5 %, doprave a skladovaní o 6,9 %, priemysle o 5,6 %, maloobchode o 4,8 %, vybraných trhových službách o 4,3 %, stavebníctve o 2,9 % a v informačných a komunikačných činnostiach o 0,1 %.

Najvyššiu priemernú nominálnu mesačnú mzdu v januári 2019 mali zamestnanci v informačných a komunikačných činnostiach 1 902 eur, priemysle 1 123 eur, predaji a oprave motorových vozidiel a motocyklov 1 089 eur, veľkoobchode 1 054 eur, doprave a skladovaní 992 eur, vybraných trhových službách 976 eur, ubytovaní 774 eur, maloobchode 739 eur, stavebníctve 710 eur a v činnostiach reštaurácií a pohostinstiev 501 eur.

Spotrebiteľské ceny v januári 2019 v porovnaní s decembrom 2018 boli vyššie o 1,1 %. Ceny priemyselných výrobcov v úhrne vzrástli o 0,2 % (pre export zostali nezmenené a pre tuzemsko vzrástli o 0,4 %). Ceny stavebných prác 11) boli vyššie o 0,3 % a ceny materiálov spotrebovávaných v stavebníctve o 0,5 %.

V januári 2019 oproti januáru 2018 spotrebiteľské ceny vzrástli o 2,2 % (pri raste regulovaných cien o 3,8 % a jadrovej inflácie o 1,9 %). Ceny priemyselných výrobcov sa v úhrne zvýšili o 2,5 % (pre export o 2 % a pre tuzemsko o 3,3 %). Ceny stavebných prác 11) boli vyššie o 3,8 % a ceny materiálov spotrebovávaných v stavebníctve o 4 %. Ceny produktov poľnohospodárskej výroby zostali nezmenené v

dôsledku rastu cien rastlinných produktov o 5,9 % a poklesu cien živočíšnych produktov o 5,2 %.

V zahranično-obchodnej činnosti 12) dosiahol v januári 2019 celkový vývoz tovaru 6 753,1 mil. eur, pri medziročnom raste o 13,4 %. Celkový dovoz tovaru sa zvýšil o 11,1 % na 6 578,1 mil. eur. Saldo zahraničného obchodu bolo aktívne v objeme 175 mil. eur (o 139,9 mil. eur vyššie ako v rovnakom období minulého roku).

Zdroj: Štatistický úrad SR. 2018. Katalóg informatívnych správ - Tržby za vlastné výkony a tovar vo vnútornom obchode v januári 2019. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 26.3.2019]

11. Zamestnanosť a priemerná mesačná mzda vo vybraných odvetviach v januári 2019

11.1. Zamestnanosť

V januári 2019 v porovnaní s januárom 2018 vzrástla zamestnanosť v ubytovaní o 8 %, stavebníctve o 7,4 %, vybraných trhových službách o 6,9 %, činnostiach reštaurácií a pohostinstiev o 5,2 %, informačných a komunikačných činnostiach o 4,6 %, predaji a oprave motorových vozidiel o 4,4 %, doprave a skladovaní o 3,8 % a v priemysle o 0,8 %. Klesla v maloobchode o 1,4 % a veľkoobchode o 1 %.

11.2. Priemerná mesačná mzda

Priemerná nominálna mesačná mzda sa zvýšila v januári 2019 oproti januáru 2018 v predaji a oprave motorových vozidiel o 16,3 % (dosiahla 1 089 eur), veľkoobchode o 15,7 % (1 054 eur), ubytovaní o 15,7 % (774 eur), činnostiach reštaurácií a pohostinstiev o 9,9 % (501 eur), doprave a skladovaní o 9,3 % (992 eur), priemysle o 7,9 % (1 123 eur), maloobchode o 7,1 % (739 eur), vybraných trhových

službách o 6,6 % (976 eur), stavebníctve o 5,2 % (710 eur), informačných a komunikačných činnostiach o 2,3 % (1 902 eur).

Priemerná reálna mesačná mzda v januári 2019 medziročne vzrástla v predaji a oprave motorových vozidiel o 13,8 %, veľkoobchode a ubytovaní zhodne o 13,2 %, činnostiach reštaurácií a pohostinstiev o 7,5 %, doprave a skladovaní o 6,9 %, priemysle o 5,6 %, maloobchode o 4,8 %, vybraných trhových službách o 4,3 %, stavebníctve o 2,9 % a v informačných a komunikačných činnostiach o 0,1 %.

Zdroj: Štatistický úrad SR. 2018. Katalóg informatívnych správ - Zamestnanosť a priemerná mesačná mzda vo vybraných odvetviach v januári 2019.

Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]

11.3. Priemerná mesačná mzda zamestnanca národného hospodárstva v 4. štvrtroku 2018

Vo 4. štvrtroku 2018 sa priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR zvýšila o 5,8 % a dosiahla 1 101 eur. Nižší prírastok spotrebiteľských cien v porovnaní s rastom nominálnej mzdy ovplyvnil vývoj reálnej mzdy, ktorá sa medziročne zvýšila o 3,5 %. Sezónne očistená priemerná mzda oproti 3. štvrtroku 2018 vzrástla o 1,2 %.

Vo 4. štvrtroku 2018 sa priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR zvýšila o 5,8 % a dosiahla 1 101 eur.

Vývoj priemernej mesačnej mzdy
(predchádzajúci rok = 100)

Priemerná nominálna
mesačná mzda

Najvyššia úroveň priemernej mesačnej mzdy bola v odvetví informácie a komunikácia (1 975 eur), finančné a poisťovacie činnosti (1 856 eur) a dodávka elektriny, plynu a pary (1 806 eur). V desiatich odvetviach bola mzda nižšia ako v priemere za hospodárstvo SR. Najnižšiu priemernú nominálnu mzdu mali

zamestnanci v ubytovacích a stravovacích službách (657 eur), ostatných činnostiach (733 eur) a v stavebníctve (756 eur).

V porovnaní so 4. štvrťrokom 2017 priemerná nominálna mzda vzrástla vo všetkých odvetviach, relatívne najrýchlejšie v umení, zábave a rekreácii (o 9,2 %), v zdravotníctve a sociálnej pomoci (o 8,7 %) a v dodávke vody (o 8,3 %).

Z pohľadu právnej formy subjektov priemerná nominálna mesačná mzda vzrástla vo 4. štvrťroku 2017 v príspevkových organizáciách o 7,2 % na 1 217 eur, vo veľkých podnikoch s 20 a viac zamestnancami o 6,4 % na 1 307 eur, rozpočtových organizáciách o 5,8 % na 1 218 eur a v malých podnikoch do 19 zamestnancov o 2,1 % na 794 eur.

Z územného hľadiska vyššia ako v priemere za celé hospodárstvo SR bola priemerná nominálna mesačná mzda iba v Bratislavskom kraji (1 358 eur). V ostatných krajoch sa pohybovala od 874 eur v Prešovskom kraji do 1 048 eur v Trenčianskom kraji. Vo všetkých krajoch bola priemerná mzda vyššia ako vo 4. štvrťroku 2017 s najvyšším prírastkom o 8,8 % v Košickom kraji.

V roku 2018 dosiahla priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve hodnotu 1 013 eur. Medziročne sa zvýšila o 6,2 %, reálna mzda vzrástla o 3,6 %. Rast nominálnej mzdy bol o 1,6 p. b. rýchlejší ako v minulom roku.

Zdroj: Štatistický úrad SR. 2018. Katalóg informatívnych správ - Priemerná mesačná mzda zamestnanca národného hospodárstva v 4. štvrťroku 2018.

Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]

12. Hrubý zahraničný dlh Slovenskej republiky v 2. štvrťroku 2018

Tabuľka č. 4

Hrubý zahraničný dlh SR v mil. EUR	1Q18	2Q18	3Q18
I. Vláda:	27 476,3	28 557,5	28 578,4
Krátkodobý dlh	146,1	166,3	288,5
Nástroje peňažného trhu	0,0	0,0	115,1
Pôžičky	1,8	1,0	0,7
Hotovosť a vklady	91,0	108,4	111,2
Ostatné pasíva	53,2	56,9	61,4
Dlhodobý dlh	27 330,2	28 391,3	28 289,9
Dlhopisy a zmenky	23 051,7	24 099,2	24 012,4
Pôžičky	4 278,2	4 292,1	4 277,5
Hotovosť a vklady	0,0	0,0	0,0
Ostatné pasíva	0,3	0,0	0,0
II. Centrálna banka (NBS):	26 618,5	27 834,1	29 255,6
Krátkodobý dlh	26 216,7	27 423,0	28 845,3
Nástroje peňažného trhu	0,0	0,0	0,0
Pôžičky	3 792,9	4 116,1	4 761,5
Hotovosť a vklady	22 423,8	23 306,9	24 083,8
Ostatné pasíva	0,0	0,0	0,0
Dlhodobý dlh	401,8	411,1	410,3
Dlhopisy a zmenky	0,0	0,0	0,0
Pôžičky	0,0	0,0	0,0
Hotovosť a vklady	0,0	0,0	0,0
Ostatné pasíva	0,0	0,0	0,0
SDR	401,8	411,1	410,3
III. Banky:	8 982,0	8 925,4	9 027,2
Krátkodobý dlh	3 528,8	3 613,1	3 497,6

Celkový **hrubý zahraničný dlh** v druhom štvrťroku 2018 dosiahol úroveň **102 912,3 mil. USD** (tab. č. 4), čo v porovnaní s 4. štvrťrokom 2017 predstavuje nárast o 21 258,3 mil. USD (81 654,3 mil. USD).

Nástroje peňažného trhu	79,5	79,5	39,7
Pôžičky	76,7	69,3	55,4
Hotovosť a vklady	3 358,6	3 438,3	3 363,2
Ostatné pasíva	14,0	26,0	39,3
Dlhodobý dlh	5 453,2	5 312,3	5 529,6
Dlhopisy a zmenky	2 676,5	2 700,0	2 755,7
Pôžičky	1 222,7	1 210,1	1 205,4
Hotovosť a vklady	1 190,7	1 159,6	1 127,5
Ostatné pasíva	363,3	242,6	441,2
IV. Ostatné sektory:	11 676,5	11 929,2	12 584,8
Krátkodobý dlh	4 698,6	5 098,2	5 245,2
Nástroje peňažného trhu	9,4	11,4	18,0
Pôžičky	621,2	633,2	590,5
Hotovosť a vklady	0,0	0,0	0,0
Obchodné úvery	4 032,4	4 433,4	4 615,9
Ostatné pasíva	35,5	20,2	20,9
Dlhodobý dlh	6 977,9	6 830,9	7 339,6
Dlhopisy a zmenky	4 024,9	4 022,1	4 127,8
Pôžičky	2 903,1	2 758,5	3 161,5
Hotovosť a vklady	0,0	0,0	0,0
Obchodné úvery	49,5	49,9	49,9
Ostatné pasíva	0,4	0,4	0,4
V. Priame investície: medzipodnikové pôžičky	21 410,5	22 716,8	23 466,3
z toho: krátkodobý dlh	12 756,3	14 100,5	14 870,1
dlhodobý dlh	8 654,2	8 616,3	8 596,2
Pasíva voči podnikom			
príamej investície v zahraničí	107,6	116,7	118,6
Pasíva voči priamym			
zahraničným investorom	21 302,9	22 600,1	23 347,7
HRUBÁ ZAHRANIČNÁ ZADLŽENOSŤ	96 163,8	99 963,4	102 912,3

Zdroj: Národná banka Slovenska. online:

<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/statistika-platobnej-bilancie/zahranicna-zadlzenost>; navštívené dňa: 28.1.2019

13. Ďalšie ekonomické informácie

Zdroj: Štatistický úrad SR. 2018. *Katalóg informatívnych správ*.
Dostupné na internete:
<http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]

14. Použité zdroje

1. Štatistický úrad SR. 2018. *Katalóg informatívnych správ - Hrubý domáci produkt vo 4. štvrťroku 2018*. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]
2. Zdroj: Štatistický úrad SR. 2018. *Katalóg informatívnych správ - Vývoj jadrovej a čistej inflácie vo februári 2019*. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]
3. Štatistický úrad SR. 2018. *Katalóg informatívnych správ - Harmonizované indexy spotrebiteľských cien vo februári 2019*. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]
4. Štatistický úrad SR. 2018. *Katalóg informatívnych správ - Vývoj spotrebiteľských cien vo februári 2019*. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]
5. Štatistický úrad SR. 2018. *Katalóg informatívnych správ - Zamestnanosť v 4. štvrťroku 2018*. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]
6. Štatistický úrad SR. 2018. *Katalóg informatívnych správ - Nezamestnanosť 4. štvrťroku 2018*. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]
7. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. *Evidovaná nezamestnanosť vo februári 2019*. Dostupné na internete: http://www.upsvar.sk/media/medialne-spravy/nezamestnanost-klesala-aj-v-aprili.html?page_id=613757; [cit. 28.3.2019]
8. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. *Miera evidovanej nezamestnanosti SR 2018*. Dostupné na internete: http://www.upsvar.sk/media/medialne-spravy/v-januari-evidovana-nezamestnanost-klesla-na-1039.html?page_id=585686; [cit. 28.3.2019]

9. Štatistický úrad SR. 2018. Katalóg informatívnych správ - Vývoj zahraničného obchodu v novembri a za jedenásť mesiacov roku 2018. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]
10. Ministerstvo financií Slovenskej republiky. Priebežné plnenie štátneho rozpočtu. Dostupné na internete: <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=8783>; [cit. 28.3.2019]
11. Štatistický úrad SR. 2019. Katalóg informatívnych správ - Priemyselná produkcia vo februári 2019. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]
12. Štatistický úrad SR. 2019. Katalóg informatívnych správ - Stavebná produkcia vo februári 2019 . Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]
13. Štatistický úrad SR. 2019. Katalóg informatívnych správ - Tržby za vlastné výkony a tovar vo vnútornom obchode vo februári 2019. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]
14. Štatistický úrad SR. 2019. Katalóg informatívnych správ - Zamestnanosť a priemerná mesačná mzda vo vybraných odvetviach vo februári 2019. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]
15. Štatistický úrad SR. 2019. Katalóg informatívnych správ - Priemerná mesačná mzda zamestnanca národného hospodárstva v 4. štvrtroku 2018. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]
16. Národná banka Slovenska. Dostupné na internete: <http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/statistika-platobnej-bilancie/zahranicna-zadlzenost>; [cit. 28.3.2019]
17. Štatistický úrad SR. 2019. Katalóg informatívnych správ. Dostupné na internete: <http://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/>; [cit. 28.3.2019]

Bratislava 29. marec 2019